

ILL ZAN!

Anche ikusi nuben
 Zegola jarrita,
 Neskach gazte ichu bat
 Chit gaizki jantzita;
 Penaturikan oso
 Ura ikusita,
 Galdetu niyon bici
 Ez alzuben aita.
 Segiran esan ciran
 Etxubela bizi,
 Aita-amaren faltan
 Ura zala azi,
 Gurasorikan gabe
 Munduban igasi
 Sufritzen besterikan
 Etxubela ikasi.
 ¿Zure aitag ez-aldizu
 Ezer ere utzi?
 Galdera egiñ niyon
 Ichu gaisuari,
 Eta ez eranzunik
 Itz bat ere neri,
 Chanpon bat eman niyon
 Limosnaz berari.
 Sasoyik onenian
 Bide bazterrian,
 Eskubak zabaldurik
 Zeguen eskian;

Pasatzen zan guztiyak
 Pena artzaikian,
 Zergatikan zeguen
 Otzak iya illian.
 Zortzi bat egun barru
 Pasa nitzan berriz;
 Len bezela zeguen
 Gaisua miseriz;
 Eztula egiten zuben
 Pechutikan larriz,
 Alasen egoten zan
 Makiñabat aldiz.
 Irugarren aldiyan
 Juanik beregana,
 Ikusi nuben berriz
 Eztulka ari zala,
 Eta bazirudien
 Ill biar zubela;
 Besotikan orduban
 Sarri niyon eldu
 Gaisuak eziñ zuben
 Begirik zabaldu
 Ta bere ongillia
 Naizuben ezagutu.
 Laister aski juañ giñan
 Pobreen echera,
 Atian deitu eta
 Monja zan atera

Nere ichu gaisua
 Barrenen sartzera.
 Niyon pasadizua
 Monjari kontatu,
 Eta norbaitek biar
 Zubela kupitu.
 —Ongi egiten dezu
 Gaztia, guztiro,
 Ichu gaiSua emen
 Egongo da bero,
 Jan-eranaren faltik
 Ez izanik gero
 Eztula sendatzia
 Liteke espero.
 Monja ona ayekiñ
 Laja nubenian
 Poz bat sentitzen nuben
 Nere barrenian.
 Iru-garren eguna
 Pasatu zanian,
 Ikustera juan nitzan
 Zuzen zuzenian;
 Sarturik monjarekiñ
 Ichuben gelara,
 Nere itza entzunta
 Esnatu zan ura,
 Salto egiñ nayian
 Oyetik kanpora,
 Neroni juan nitzayon
 Oyaren ondora.
 Asi zan larri-larri
 Kontubak kontatzen
 Eta bere buruba
 Zuben biartutzen.
 Zenbat sufritzen zuben
 Eziñ leike esan,
 Len bañan gaizkiyago
 Orduban sentizan

Eta galdetu zigun
 Konfesatuko zan.
 Oyaren bazterrean
 Neguen jarriya,
 Zerbait neri esateko
 Ark zeukan larriya!
 —Ai beza, esan ziran,
 Nere ongillia,
 Laburtu da orainchen
 Neretzat biziya,
 Ta bukatu baño len
 Daukatan guziya
 Gauza bat artu beza
 Estimagarriya.—
 Itz ayek esan eta
 Isill zan gelditu
 Pechutikan naiyian
 Zerbait ateratu.
 Desio ura zuben
 Agudo kunplitu
 Eta gurutzecho bat
 An ziran azaldu.
 —Ar beza, esan ziran;
 Gorde beza ongi,
 Bizi dan bitartian
 Pechuban iduki;
 Nik chit maite dedala
 Bedorrek badaki;
 Onek Zeruko atiak
 Biaizka idiki.
 Amaren izenian
 Diyot nik eskatzen,
 Arren, ez utzitzeko
 Guretze ori galtzen;
 Biyotz biyotzetikan
 Nuben maitatutzen
 Zor guztiyak diyozkat
 Orrekiñ pagatzen.—

Zuk neri ez dirazu
 Gaiso orrek zorrik,
 Bañan gurutzecho au
 Gordeko dizut nik;
 Munduban ez da ezer
 Au baño oberik;
 Pagatutzeko ezta
 Mendiyan urrerik.

Egun señalagarri
 Ostiral Santu zan
 Ni gertatu nitzana
 Urrengo aldiz an;
 Ezkill agonyako
 Otsa aditzen zan,
 Nere ichu tristea
 Ordubanchen ill zan!

ZIRILO ERKIZIA.

Donostiyan, 1889-an.

Noticias bibliográficas y literarias.

La tombe basque... par Henri O'Shea.—Pau. 1889.—Con este título acaba de publicar el distinguido escritor Mr. Henri O'Shea un interesante estudio de los monumentos fúnebres de los euskaros, y de las costumbres que han solido guardar en sus funerales. Forma este estudio un lindo volúmen de 80 páginas, elegantemente impreso, y se halla ilustrado con preciosos dibujos de Ferdinand Corrèges.

El Sr. O'Shea merece la gratitud de los bascongados, por consagrar su talento y su pluma al estudio de la vida euskara. Así dió á luz recientemente, como no ignoran nuestros lectores, *La maison basque*, obra que le valió ser nombrado miembro correspondiente de la Real Academia de la Historia, á la cual, y á sus ilustres individuos de número R. P. Fita y D. Aureliano Fernandez-Guerra y Orbe ha dedicado el Sr. O'Shea *La tombe basque*.
